

PDFlib PLOP: PDF Linearization, Optimization, Privacy

**Page inserted by evaluation version
www.pdflib.com – sales@pdflib.com**

KAE'!

UUT RUBRIIKI
SETOMAA
NULKADE ELUST
LK. 4-5

Ilmub Setomaa Kultuuriprogrammi toel

SETOMAA

ajaleht.setomaa.ee

rahvaleht

Ilmub kuu 1. ja 3. esmaspäeval

Hind 5 krooni

Nr. 5 (159)

7. aprill 2008

INEMINE

2

ROOSIMÄE SENNI:

17-aastaselt tütarlapsena pere käsul Laossina külasse võõrale mehele läinud proua räägib oma nooruspõlve raskustest. Ühiskond oli selline, et kõik mida vanemad teevad on hea ja mingisugustki vasturääkimist ei ole

VAHTSÕT

3

KULL' O:

Merle Jäägeri Obinitsas esietendunud lavastus on juba leidnud nii poolehoidjaid kui tuliseid vastaseid. Taarka Pärimsu-teatri noortestudiodio tükk ei jäta kedagi külmaks

KAEMINE

4

KOOLIPÄEV PETSERIS:

Mis on saanud endisest Eesti koolist ja kes õpib Petseri 2. Keskkoolis eesti keelt praegu ning miks kostub tundide ajal koridoris seto laule

MÄRGOTUS

6

RAUDOJA AHTO:

Seto Käsitüü Kogo juhatusel liige kutsub inimesi üles säilitama vana taluhoonestust, kuna see on osa piirkondlikust omapärast

ILO LAUL: enne kui sootska Aare Hörna oma üleskutse koosolek lauluga kokku võtta lõpetada jõudis, pääsesid laulusõnad liinatsura Paul Hagu suust juba valla. 2 x foto Igor Taro

Tarkade kogu viib leelo ühiselt maailmapärandi nimistusse

Nädalavahetusel Värskas kokku saanud laulunaised ja -mehed avaldasid toetust kavale viia leelo UNESCO vaimse kultuuripärandi nimekirja ning leppisid ühtlasi kokku Leelotarkade Kogu loomises.

Igor Taro

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx

Tegu oli ajaloos esimese leelotajate kokkutulekuga, mille eesmärgiks oli arutada oma kultuuripärandi oleviku ja tuleviku üle. Sootska Aare Hörna poolt kokkukutsutud Leelotarkade Kogu peateemaks oli taotluse kokkupanek seto leelo UNESCO vaimse kultuuripärandi viimiseks. Kohal oli umbes kolmkümmend erinevate kooride ja lauluparkide esindajat — esindatud olid kõik Eestimaa leelokoorid, peale Ida-Petserimaa omade.

Arutelu ühe eestvedaja, Setomaa Valdade Liidu juhatusel esimehe Margus Timmo sõnutsi on UNESCO nimistusse saamine hetkel eluliselt kõige tähtsam küsimus. «See avar-

dab meile hulga uusi võimalusi oma pärandikultuuri kaitsmiseks,» märkis Timmo.

Kahe päeva jooksul arutlesid leelotajad ettepanekute üle, kuidas oma unikaalset pärandit säilitada ning edasi arendada. Ideid tuli seinast seinast — alates rahvakultuuri alaste olümpiamängude korraldamisest kuni vajaduseni asutada leelokoorigid Prantsusmaal ja Jaapanis.

«Olgu see või osalt naljategemiseks, aga laiemalt mõeldes võib nendes ideedes oma tera sees olla,» sõnas liinatsura Paul Hagu, kelle töörihm käiski välja mõtte seto leelo viimiseks kõigi maailmasuurriikidesse. «Üks pea kehvakene, kaks parem ja mitu veel parem. Seda on selleks vaja, et vahest tekib mingi idee, mis üksipäini mõeldes ei tekiks.»

Igal juhul olid kõik leelotargad seda meelt, et niisugune kogu peaks edaspidigi kokku tulema, kuna peale esinemiste ja ühislaulmiste on oluline vahest ka kõneldes mõtteid vahetada. «Mõtlesime algul mitte tulla, aga Kukka Manni ütles, et niisugust asja enam võibolla ei tulegi. Väga hea, et meile va-

TANTS: siidisõsar Valli Karp tõmbab tantsutaustaks löötsa.

nadele sai ka kõik selgeks,» sõnas Maria Kala Helbi koorist.

«Me võime küll omaette kõik targad olla, aga on vaja ka ühiselt targad olla, arvestada teisi. Eriti demokraatlikus ühiskonnas. Selleks, et midagi paika panna, peab olema mingisugune ühine ettevõtmine ja arutelu,» ütles Leiko koori juht Veera Hirsik. «Väga hea idee, et koguneda regulaarselt. Siis hakkame ühes suunas mõtlema nendele asjadele.»

Siidisõsar Ilme Haavalo sõnutsi võiks neid kokkusaamisi olla vähemalt paar korda aas-

tas. «Kas just targemaks saab, aga vähemalt saab mõtteid vahetada ning vaadata, mis on plussid ja miinused. Igatepidi vajalik asi!»

Tulevikus aitab Leelotarkade Kogu ühiskonnas kultuurilisi vaidlusi lahendada. «Põhimõtteliselt nii mõnelegi tundub, et tema teab ja on see ainukene õige ja kõigil teistel on kõik vale,» arutles Paul Hagu. «Teine äärmus on see, et mingeid piire pole üldse. Hea on mõnikord veidi arutada — mis suunas võib liikuda ja millises ei või.» ■

Vaimse kultuuripärandi nimistu

Esimesed laureaadid kanti UNESCO suulise ja vaimse pärandi meistriteoste nimekirja 2001. aastal. Iga UNESCO liikmesriik võib esitada vaimse pärandi nimekirja ühe kandidatuuri kord kahe aasta jooksul ning lisaks sellele ka ühiskandidatuure mitme riigi koostöös, kui nimekirja pakutav nähtus või traditsioon ületab riigipiire. Eesti poolt on nimistusse kantud Kihnu kultuuriruum ning Eesti, Läti ja Leedu ühisprojektina esitatud laulu- ja tantsupidude traditsioon. Need valiti välja 56 kandidaadist. Kokku kanti samal aastal UNESCO suulise ja vaimse pärandi meistriteoste nimekirja 28 laureati.

Allikas: www.unesco.ee